

MARMORNBLADET

ORGAN FÖR BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN MARMORN NR 2 – ÅRGÅNG 12 – MAJ 2005

Extra historietgåva
inför Marmorns
75-års jubileum!

Fasad på 44:an samt 36:an mot vattnet. Bild från Stockholms stadsmuseums arkiv.

Elin Wägner och Siri Derkert – två av Marmorns stora

Under Brf Marmorns 75-åriga historia har ett stort antal människor bott och verkat i de gula husen högst upp på Lundagatan.

De flesta har varit, vad vi brukar kalla, vanliga människor. Andra har varit lite mer kända. Två av de allra mesta kända har varit Elin Wägner och Siri Derkert.

Elin Wägner

Elin Wägner (1882-1949) var under första hälften av 1900-talet en av Sveriges ledande romanförfattare. Hon började sin bana som journalist på bland annat Dagens Nyheter och Idun, och drogs snart in i kampen för kvinnlig rösträtt.

Det feministiska engagemanget präglar hela hennes produktion och kombineras i den unika pamfletten Väckarklocka med både pacifism och en ovanligt tidig miljömedvetenhet. Elin Wägner invaldes som andra kvinna - efter Selma Lagerlöf - bland de aderton i Svenska Akademien 1944.

Elin Wägner flyttade till Marmorn

Porträtt av Elin Wägner.

när föreningen var helt nybyggd, hennes namnteckning finns på en av de listor där spekulanter fick teckna sig för de helt nya lägenheterna. Elin Wägner hade under större delen av sitt liv sin fasta bostad på Lilla Björka i Berg socken i Småland, så troligen fungerade lägenheten i Marmorn

(nummer 231 i 36 F) till stor del som övernattningslägenhet.

Enligt dr Helena Forsås-Scott, Department of Scandinavian Studies på University College London - specialist på Elin Wägner - som artikelförfattaren varit i kontakt med "så är det tänkbart att hon skaffade lägenheten framför allt med tanke på sitt arbete på den radikala tidningen Tidevarvet,

Innehåll

Sven Wallander.....s. 2
Kungligt besök.....s. 3
HSB.....s. 4
Ett liv i Marmorn.....s. 6
Historiska bilder.....s. 7

där hon var mycket engagerad. Tidevarvet upphörde med utgången av 1936, så kanske flyttade Elin Wägner från Marmorn någon gång under sommaren/hösten det året.”

Elin Wägner skrev entusiastiskt om Stockholmsutställningen 1930 i flera tidningar så det kanske inte är så förvånande att hon valde att bo i en hypermodern funktislägenhet. I en artikel i Vår Bostad (nr 7-8 1933) skriver Elin Wägner utifrån sitt boende i Marmorn, och hyllar även här hyllar funktisarkitekturen:

”Man sluter sig till att det [huset] har ett tak, därför att man vet att arkitekt Wallander är en förnuftig herre, men det syns inte. Inte den minsta kant av en skorsten bryter denna mäktiga och konsekventa kontur.

Balkongerna linda sig som breda jämna band kring huset och understryka till yttermera visso att den moderna arkitektens tanke följa vattenpasset. Till och med om kvällarna, då alla linjer försvinna och endast fönstren lysa, kan man se en skillnad [jämfört med det hus på Varvsgatan där EW bodde tidigare].

Ty det nya har något som är mycket nytt, nämligen de genomskinliga hör-

nen, tecknet på ett en revolution ägt rum i konstruktionen av ett hus. I våra dagar behöver man inga hörnstenar mer!”

Siri Derkert

Konstnären Siri Derkert har själv inte bott i Marmorn, men hon lever kvar i föreningen genom sin takmålning i trapphuset i uppgång 44 D.

Målningen utfördes när husen uppfördes och är till sin stil ganska olik hennes övriga verk.

Siri Derkert (1888-1973) är en del av nittonhundratalets konsthistoria. Hon studerade vid Konstakademien samt i Frankrike, Italien och Spanien.

Hennes konstnärskap är rikt och mångskiftande: i tidiga verk kan man se intryck från bland annat kubism medan hon på senare år arbetade mycket i betong och stål. Två av hennes mest kända verk är utsmyckningen av Östermalms tunnelbanestation (1963-65) och Sverigehuset vid Kungsträdgården (1969).

Del av takmålningen i 44D

Elin Wägner och Siri Derkert var, så vitt känt, inte bekanta med varandra när de levde respektive målade i Marmorn. Men de träffades senare när Siri i mitten av 1940-talet började arbeta med den så kallade Fogelstadgruppen, en informell sammanslutning av kvinnor kring den Kvinnliga medborgarskolan på Fogelstad i Sörmland med bland andra Sveriges första kvinnliga riksdagsledamöter Elisabeth Tamm och Kerstin Hesselgren.

Mikael H Nyberg

Sven Wallander – legendarisk arkitekt och HSB-ledare

Skaparen av kvarteret Marmorn är ingen mindre än HSB:s legendariske chefsarkitekt Sven Wallander (1890-1968).

Efter studier på KTH och Konstakademien kom Sven Wallander bland annat att verka som idégivare och nyskapare i stadsplanefrågor. 1915 lade han till exempel fram ett förslag för Kungsgatan, där bilismen och affärlivet skulle präglade stadsmiljön. Med Kungsgatan och det norra Kungstornet, som Wallander också ritade, skapade han en gatubild som lever än idag.

På 1920-talet och framöver blev Sven Wallander nästan synonymt med begreppet HSB. 1922 tog han kontakt

Sven Wallander

med hyresgästgörelsen vilket i sin tur bidrog till att HSB Stockholm, som den första HSB-föreningen, bildades året därpå. Målsättningen var att skapa goda och sunda bostäder till rimliga priser. Funktionella planlösningar var viktigt men även omsorgen om detaljer. Wallander introducerade sopnedkastet, badrum med badkar, maskintvättstugor och de ”kooperativa barnjungfrurna”, HSB:s dagisverksamhet. Han hävdade att ”ingen borde få bli arkitekt, som inte hade erfarenhet av minst sex månaders husligt arbete”.

Rödabergsområdet blev HSB:s och Wallanders första samlade bebyggelse. Därefter följde bland annat så kallade storgårdskvarter som Helgalunden på

Södermalm samt Färjan på Kungsholmen. På varsin höjd blickar två andra wallanderska skapelser ner över Stockholm: Marmorn på Skinnarviksberget och Kungsklippan på andra sidan Riddarfjärden. Även ett flertal hus på Reimersholme (bland annat byggnaden med pelargången vid Långholmskanalen) är av Sven Wallanders hand.

Wallander var inte bara arkitekt - i cirka 30 år fungerade hans också som vd för HSB Stockholm och HSB riksförbund. Med sina friska idéer och initiativ till rationellt byggande kan Wallander sägas vara inte bara en banbrytare när det gällde det goda bostadsbyggandet på 1920-, 30- och 40-talet utan kanske också en av dem som kom att bädda för det miljonprogram som såg dagens ljus några decennier senare.

Mikael H Nyberg

Kungligt besök i Marmorn

I oktober 1932 var den brittiske kronprinsen – också kallad prinsen av Wales – och hans bror, prins George, på besök i Sverige. Besöket fick stor uppmärksamhet och på SF:s gamla journalfilmer kan man se att Stockholms gator var draperade med brittiska flaggor och att folk gick man ur huse för att försöka få en glimt av kungligheter.

Under sin veckolånga visit hann de båda prinsarna med en lång rad studiebesök, främst besöktes framstående industrier (bl a Electrolux, AGA, Korsnäs i Gävle, och Asea i Västerås). Torsdagen den 6 oktober besöktes HSB:s moderna bostadshus på Södermalm. Sällskapet bestod av, förutom de brittiska prinsarna, bl a den svenska kronprinsen Gustav Adolf, prinsessan Ingrid och HSB:s chefsarkitekt Sven Wallander (som också ritade Marmorn). Först besöktes Brf Axet på Eriksdalsgatan 32 där man tittade på några lägenheter samt en barnkrubba, därefter styrdes kosan till Brf Marmorn.

Dess värre verkar inga journalfilmer från besöket på Marmorn finnas kvar, men tidningarna rapporterade också flitigt och vi saxar här från Svenska Dagbladet:

”Från Eriksdalsgatan gick färden vidare till HSB:s största och mest synliga komplex, kvarteret Marmorn uppe på Skinnarviksbergen. Hade det varit tunnsått med åskådare vid Eriksdalshuset, så var Marmorn tydligen underrättad om att något märkligt skulle inträffa. Gatan var kantad av folk som i språngmarsch följde bilarna till deras mål, och vid avfärden blev det till och med ett par ansatser till hurrande.

Marmorn består av idel A-hus, en högre kvalitet med högre insats, och prinsen av Wales kunde därför här stiga i hiss tillsammans med sin broder och prinsessan Ingrid, vilka han lite ovant men lyckligt lotsade upp till fjärde våningen, förbi nyfikna ansik-

Social-Demokraten den 7 oktober 1932.

ten som tittade fram på piskbalkongerna i trappuppgången. Här mottogo en sjöman Fröding och en mekaniker Lindblad kungligt besök, och deras hustru uthärdade med välvilligt jämnmod korsförhören.

Här var lite större lägenheter, lite

Foto: J.W. Stjernström. Bild från tidstypiskt HSB-hus.

högre hyror och en glänsande utsikt ut över Stockholm med Stadshuset i förgrunden på andra sidan Mälarfjärden. Utsikten fick beröm.

– Ja, här är vackrare utsikt än från slottet, sade svenske kronprinsen.

– Ni får väl ta och flytta slottet, var värdinnans rappa svar, vilket säkerli-

gen icke var ämnat som någon ohövlighet.

Prinsen av Wales beundrade hos den ene av våningsägarna en trofésamling från kanotseglingar och hos den andra en karikatyr, tecknad av en sjömanskamrat. Så ville han ha reda på om det fanns några barn och skrattade gott när han fick till svar:

- Det kan väl bli. Vi har bara varit gifta ett år.

På väg utför trapporna höll programmet på att alldeles råka ur gängorna. Kammarherre Heidenstam träffade nämligen helt plötsligt och oväntat på en gammal bekant, en populär baderska från Sturebadets turkiska bad. Och han måste nödvändigtvis in och titta på hennes enrumslägen-

het, medan kungligheterna vandrade ner i källaren.

*Där fick den hypermoderna tvättstugeanläggningen ett kort besök, under vilket prinsen av Wales tog noga reda på förmåner och avgifter – tre kronor för en hel familjebyk – och under vilket en herre i den svenska upp-
vaktningen suckade: när ska vi få det så här modernt och bekvämt i vårt hus!*

Därmed var besöket hos Hyresgästerna lyckligen överståndet.”

De kungliga besökte uppgång 7 (nuvarande 36 F). Tyvärr är inte föreningens arkiv från den tiden så fullständigt att det går att utträna exakt vilka lägen-

heter som besöktes. Den

tvättstuga som inspekterades var belägen i källaren på gaveln av 36 F, där det idag bland annat finns ett övernattningsrum.

Kronprins Gustav Adolf var son till Gustav VI Adolf, och far till nuvarande kungen. Han hann aldrig bli kung själv då han omkom i en flygolycka 1947.

Hans syster, prinsessan Ingrid, blev senare drottning av Danmark och är mor till den nuvarande danska drottningen Margarethe.

Prinsen av Wales hette som kung Edward III. Han är mest känd för att han, efter att ha varit kung i mindre än ett år, abdikerade för att gifta sig med amerikanskan Wallis Simson. Hans bror, prins George, omkom i en flygolycka i Skottland 1942.

Mikael H Nyberg

Funkis – en betraktelse av HSB och Marmorn under 30-talet

HSB (Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening) föddes som en reaktion mot hur det kom att se ut på den svenska fastighetsmarknaden efter första världskriget. År 1922 slöt sig Hyresgästföreningarna samman till ett riksförbund. Hyresstegringslagen hävdes 1923 och många människor vräktes och blev bostadslösa. Riksförbundet ville då skapa en egen byggande organisation och HSB Stockholm föddes.

En av initiativtagarna till HSB var arkitekten Sven Wallander (1890-1968). När HSB satsade på sitt stora funkisbygge Marmorn till 1930 anlätades Wallander som arkitekt. Marmorn var ett led i en långsiktig strävan att ge människor goda och hälsosamma bostäder att leva i.

"I villkoren för dessa billighetsbyggen ingår att lägenheterna skola i första hand utlämnas till familjer som bo i stadens gamla hus. I övrigt komma ifråga de HSB-medlemmar som ha barnrika familjer och låga inkomster. Och slutligen sådana familjer, som på grund av bostadsläget tvingats hyra dyrare lägenhet än de ekonomiskt kunnat bära" (ur Vår Bostad 1930).

Lekstugor för barnen

En viktig fråga för HSB gällde barnets välfärd i det moderna samhället. Genom inrättandet av lekstugor, låg man flera decennier före de kommunala daghemmens utveckling. Stora barnfamiljer som inte hade råd att köpa

Foto: J.W Stjernström. Bild från tidstypiskt HSB-hus.

"Friluftsrummet" är ett nytt begrepp i svensk bostadskultur, populariserat genom HSB:s ansträngningar att söka lägga en balkong till varje stadslägenhet. Balkonger ha hjälpt till att utrota "stuglukten" ur svenska hem. Det är lättare att glänta på balkongdörren än det blomfyllda fönstret, menar husmodern." Hämtat ur bok om HSB

större boende skulle bli hjälpta. Man ville också att stadsbarnen skulle komma nära naturen och få så mycket sol, ljus och grönska som möjligt kring boendet. HSB:s lekstugor i Stockholm hade under år 1936 ca 100 000 besök.

"Lekstugorna, Städernas storbarnkammare, äro plantskolor för de små, ända från den tidiga spädbarnsåldern, avsedda att komplettera den moderliga vården hemma och, när denna på grund av båda föräldrarnas förvärvsarbete måste utebli, i möjligaste mån ersätta densamma. Till lekstugorna finnes knutet ett barnhotell, där barn kunna få sin tillflykt vid

familjekatastrofer av ömmande slag, eller när modern önskar ta sig ledigt någon dag eller längre period. Alla lekstugor stå under kontroll av en anställd barnläkare." (ur HSB 20 år Jubileumsskrift)

Moderna lägenheter

Förutom lekstugorna fanns en hel del andra nymodigheter i Marmorn. Det fanns tvättstugor med tvättmaskiner, centrifuger, elektriska manglar samt torkanläggningar. På gårdarna fanns piskrum med ventilation för att förhindra damm- och bakterie spridning på lekplatser.

Foto: J.W Stjernström. Bilder från tidstypiskt HSB-hus.

"I Ett HSB-hus av modern typ riskerar inte en nervöst lagd hyresgäst att störas av mattpiskning från gården." (ur HSB 20 år Jubileumsskrift)

I fastigheterna installerades hissar och i trapporna var sopnedkast anordnade. Sopnedkastet var HSB:s första patent.

"Avfall ska inslagas i paket av tidningspapper och slängas i soporna för att förhindra spring i trapporna med sophinkar. Pakteten kan innehålla alla slags sopor." (ur HSB 20 år Jubileumsskrift)

Inne i lägenheterna fanns både elektrisk belysning, varmvatten, avlopp och W.C. samt centraluppvärmning. Att varje lägenhet hade ett badrum sågs av många som en onödig lyx. Vanligt folk behövde väl inte behövde tvätta sig så ofta att de behövde egna badrum!

1933 inköpte Marmorn en dammsugare (243,04 kr) som hyrdes ut till lägenhetsinnehavarna. Detta var mycket uppskattat av husmödrarna.

Lägenheterna försågs även med centralradio som kunde kopplas till en högtalare och en eller flera hörtelefoner. På detta sätt kunde föredrag åhöras vid kaffet, alltså under betydligt angenämare former än på bänkarna i en föreläsningssal.

I skämtsamma ordalag gav HSB det egna namnet en vidare betydelse:

HEM SOM BESTÅ HÖGRE SOCIAL BOSTADS- STANDARD HÖJD SVENSK BARNAVÅRD

Husmödrarnas väl och ve

Det var mannen i familjen som stod som bostadsrättsinnehavare och som hade rösträtten i föreningen. Kvinnan i familjen var husmodern som skulle hushålla på bästa sätt med de många gånger magra tillgångarna.

Elin Wägner, vid den tiden boende i Marmorn, gjorde ett inlägg i Vår Bostad 1930 där hon pekade ut flera positiva sidor för husmödrarna. Husen var byggda till kvinnors fördel då lägenheterna var luftiga, lättskötta, trivsamma och gav möjlighet till avskiljdhet för familjens medlemmar. Hon pekade också på den psykologiska bety-

delsen:

"Att bo i ett HSB-hus är som att bo i en by fast bättre. I en by finner man en indelning efter yrken, stånd och rang. Detta kan inte förekomma i ett HSB-hus där grupplivet måste utgå från grannskapet och inget annat. (...) Grannumgänget är ytligare, friare, tillfälligare än andra former av samliv. Detta är räddningen för ensamma hemmafruar."

I tidningen Vår Bostad debatterades flitigt fördelar och nackdelar med de nya funkisbyggena..

Smålägenhetsreformen med införandet

av den moderna kokvrån istället för det gamla storköket var ett sådant debattämne. Följande inlägg gjordes av en husmor:

"Små bleka barn finnes det ju även nu för tiden, men aldrig kan det bli någon hälsosam luft för dem i ett stort kök; hur obekäm en avskiljande glasörr i en modern kokvrå än kan vara så ger den dock något bättre skydd än de gamla stora köken. Och den ger en mor möjlighet att under köksbestyren hålla ett öga på sitt lekande barn. Inga skällade barnhänder, inga små som dricka eller äta skadliga ting, medan de leka där mor sysslar med matlagning eller tvätt.

...

Det husliga arbetet kan och får ej ta så mycket tid i anspråk som förr! Hur roligt det än kan vara att köpa hem en halv gris och "laga allting själv", som förr i världen allmänt skedde, så måste det nöjet försakats av en hel massa folk. Tid är pengar, även för en husmor, som ej har förvärvsarbete utanför hemmet.

Och genom en tidsbesparande matlagningskonst vinnes 1) sparade husmoderskrafter och kanske också läkarearvoden, 2) ökad trevnad i hemmet, då husmodern kan sitta stilla i

Foto: J.W Stjernström. Bild från tidstypiskt HSB-hus.

en stol åtminstone i någon fattig minut och ta igen sig, vila tankar och lemmar. För att inte tala om betydelsen för hemmet däri att husmodern hinner vända ryggen åt matlagningsbestyren ett ögonblick för att tala med man och barn och delta i det gemensamma hemlivet!"

Jessica Lundin

Områdets namnhistorik

Skinnarviksberget har sitt namn från Skinnarviken, vilket en gång var en svag inbuktning i Södra Bergen. När Stockholm var ungt tvingades stadens skinnare (folk som arbetade med skinn) att flytta dit eftersom deras verksamhet luktade så illa att ingen stod ut att bo i närheten av dem. Skinnarbetet krävde närhet till vatten så de slog sig ner vid Riddarfjärdens strand ungefär i höjd med Yttersta Tvärgränd.

Ett händelserikt liv i Marmorn

Till vår stora glädje kan vi här presentera en intervju med en dam som vi vågar gissa har bott längst tid i Marmorn, ända sedan 1931.

Än idag bor hon kvar i samma lägenhet som hon tillsammans med sina föräldrar flyttade in i som 10-åring. Damen i fråga har valt att vara anonym.

”Jag bodde med mina föräldrar i en 1,5:a på 40 kvm. I samma trapphus bodde en familj med 5 barn på samma yta! Mina föräldrar satsade 1500 kronor i vår lägenhet, vilket var mycket pengar på den tiden.

Paradis för barn

För oss stadsbarn var det som paradiset där vi bodde, det var som att bo på landet. På den tiden var Münchenbryggeriet igång och det gick häst och vagn i backarna. Då vi lekte i parken så låg överallt stora hästpluttar.

Ofta lekte vi uppe på Skinnarviksberget där det växte fullt med blåbär om somrarna. På vintern åkte vi kälke hela vägen ned till Söder Mälarstrand. Vi åkte också skidor i Tantolunden. På den tiden gick nästan inga bilar utan bara spårvagnar på Hornsgatan så det var inga problem att åka skidor hela vägen ner till Tanto.

I Lundagatan 42 var det Kindergarten och också verksamheter för större barn. Dit gick jag efter skolan och lagade mat och bakade. Det var så roligt. Om det blev över så fick man ta med sig hem till föräldrarna. Ibland när vi hade bakat bullar så kom pojkarna och tog bullarna av flickorna. I Kindergarten fick barnen gå till ungefär 15 års ålder.

Höstfest

Varje år ordnades höstfest i Marmorn med dansbana utanför 36:an. Många var de par som träffades i Marmorn och senare bildade familj. På höstfesterna uppträdde bland annat teatersällskapet Marmornbarnen. Ett Marmornbarn var Maj Zetterling.

I Skinnarviksringen bodde bara ’noblessen’ på den tiden. Dessa ogillade HSB-bygget som de tyckte förstörde området och drog dit sämre folk. Då prinsen av Wales besökte Marmorn fick han veta att ”här bodde proletäerna för att få ljus och sol”. Som barn lät det konstigt att vi som bodde i Mar-

morn skulle vara mindre värda. Bland annat bodde där Ragnar Östberg, arkitekt av Stadshuset, Ei-

kas i detta ventilförsedda rum och inte på gården. Sopnedkastet var också en uppskattad nymodighet som Wallander lyckades driva igenom.

Den ena maskinisten på den tiden hette Ask. Han var bussig men han var också glad i spriten. Ibland tog varmvattnet slut och då sa man att nu har den där Ask nog fått för mycket i sig. Men han var väldigt omtyckt av alla. På Lundagatan fanns det flera affärer. Först var det en damfrisering sen ett skråreri och sen en mjölkaffär. I 36:an var det färgaffär, skomakeri och sybehörsaffär. På Lundagatan fanns också

Marmorbarnen gör ny succé

Tobaksaffären och Konsumbutiken låg i 38:an. Foto: Victor Malmström år 1939.

nar Beyron, Brita Hertzberg och Greve Kronstedt. Den sistnämnda var mycket snäll mot oss barn och bjöd på päron.

HSB:s arkitekt Sven Wallander var mycket noga med att alla lägenheter i Marmorn skulle få ett eget badrum. Det var en fin tanke. Där vi bodde innan vi flyttade till Lundagatan fanns det bara utedass på gården och där sprang råttorna fritt. En annan fin idé var centralradion eftersom de flesta som bodde i Marmorn hade det knapert och hade inte råd med egen radio.

Moderniteter

Andra moderniteter var piskrummet som inrättades i det utrymme som idag är cykelrum vid 36a. Mattor skulle pis-

Interiör till den gamla Konsumbutiken.

en dubbel bod med ena delen speceri och kött och den andra delen mjölkaffär som sålde ägg, smör och mjölk. Det var så rent och fint. Man hade med sig egna mjölkflaskor som man fyllde på. Längre ned mot Zinkensdamm låg också en fiskaffär.

Fortsättning från föregående sida.

Bland det bästa med Marmorn har varit den goda grannsämjan genom åren. Jag tycker inte detta finns kvar idag då antalet andrahands-uthyrningar blivit så många. Det har blivit anonymt.”

*Intervju 2005-04-25 av
Gunilla Johansson och
Jessica Lundin*

Bilder från när Marmorn var ungt...

Alla bilderna är från Stockholms stadsmuseums arkiv.

Avröjnings- och grundläggningsarbeten för den nya bebyggelsen på tomten mellan Skinnarviksringen och Lunda-gatan. Från åren 1929-30.

Flygfoto över Marmorn från 1932.

Hämtat ur HSB:s regler för de nya lägenhetstyperna

Tio bud för de nya lägenhetstyperna

Första budet

Du skall rådfråga Hyresgästernas Möbelaaffär, Malmskillnadsgatan 19, om bästa sättet att möblera din lägenhet. (Affären står utan köptvång till tjänst med råd och anvisningar.)

Andra budet

Du skall använda och möblera rummet intill kokvrån som matrum och vardagsrum. Önskar Du ibland dölja köket skall Du på rumssidan (ej kökssidan, för matosets skull) sätta ett förhänge av lätt tyg, som löper på en stång, så att det kan dragas åt sidan. På så sätt erhålles fullt dagsljus i köket när det arbetas där; när köket står tomt drages förhänget för.

Tredje budet

Du skall icke äta i det lilla köket, utan i intill liggande rumsutrymme.

Fjärde budet

Du skall använda små, nätta möbler och omsorgsfullt undvika stora, klumpiga möbelpjäser i lägenheten. Särskilt bör Du ha detta bud i minne vid nyanskaffning av möbler.

Femte budet

Du skall hålla tapeter, möbeltyger och gardiner i ljusa, lätta färger.

Sjätte budet

Du skall inte täcka för fönstren med gardinerna, utan arrangera dessa som en ram kring fönstret, så att ljuset obehindrat kan flöda in i rummet. Här i landet behöver vi sannerligen varje smula sol vi kan få!

Sjunde budet

Du skall släppa in frisk luft i lägenheten genom den ventil, som är anbringad under varje fönsterbänk och vilken kan regleras efter behov.

Åttonde budet

Du skall komma ihåg att dessa nya lägenhetstyper ej äro vanliga tvårumslägenheter, utan endast en ny, bättre form av de äldre lägenheterna om ett rum och kök.

Nionde budet

Du skall i eget intresse vara rädd om lägenhetens inredning. Det sker bäst genom att Du *aldrig* använder kraftskurpulver till rengöring av de emaljerade sakerna eller oljefärgen, Emalj rengöres bäst med Essbepulver och oljefärgen blir ren och behåller sin glans om den tvättas med fotogen.

Tionde budet

Du skall vara nöjd och belåten med din nya lägenhet så ger den hemtrevnad och levnadsmod som gengäva.

Icke historiskt material

Besöks-och telefontid hos fastighetsskötare m m:

Fastighetsskötare – Lars ”Lunkan” Lundkvist

Föreningen har en fastighetsskötare från företaget Driftia anställd på deltid. Hans expedition finns på hörnet mellan 44B och 44C.

Besöks- och telefontid

Måndag-fredag 07.30-08.15 08-669 53 21

Arbetstid

Måndag & fredag 07.30-11.30

Onsdag 07.30-12.00

Tisdag & torsdag 07.30-16.00

Felanmälan

Måndag-fredag 07.00-16.00 08-744 44 33

Övrig tid kan meddelanden lämnas på telefonsvarare eller via info@driftia.se, ange ”Marmorn” i rubriken 08-669 53 21

Jourtelefon, vid akut skada efter kontorstid: 08-744 09 50

Felanmälan på hiss dygnet runt: 0200-22 10 11

(telefon i hiss kopplas till samma nummer)

Ohyra, ring Anticimex,

Marmorns styrelse

Styrelsen är indelad i olika arbetsgrupper: Boende, teknik, ekonomi och information.

Varje arbetsgrupp har en epost-adress. Vill du adressera ett brev till någon specifik person i arbetsgruppen, skriv namnet i meddelanderubriken.

Mikael H Nyberg, Ordf.	36C	668 1361	Teknik/Ekonomi
Jessica Lundin, Vice ordf.	36A	640 50 15	Ekonomi
Gunilla Johansson, sekreterare	36F	84 49 87	Boende
Göran Thureson	44B	0739-48 15 83	Info
Petra Lundberg Bouquelson	40A	669 89 49	Boende
Elin Albinsson	40A	84 20 91	Teknik
Jonas Holgersson	44D	727 02 08	Ekonomi
Jenny Wiklund	44A	639 93 33	Info
Tomas Danielsson	42A	15 30 63	Teknik

E-postadresser: styrelsen@marmorn.se, teknik@marmorn.se, ekonomi@marmorn.se, boende@marmorn.se, info@marmorn.se.

Försvunna askkoppar!

Ett antal av de askkoppar som står placerade utanför Marmorns portar har under senare tid försvunnit. Nya måste därför införskaffas till en onödig extrakostnad för föreningen. Styrelsens uppmaning är alltså: låt askkopparna stå!!

Snickarummet äntligen invigt

Nu har snickarummet i 38B, vid tvättstugorna, öppnat och är klart för användning. Bokningslistor och ordningsregler finns i den pärm som finns uppsatt i rummet.

Brandvarnare till alla

Över 100 människor dör varje år i bränder i Sverige. De flesta dödsbränder inträffar i bostäderna. Det viktigaste man kan göra för att förebygga bränder är att aldrig lämna ett rum med levande ljus eller att somna med mat på spisen eller brinnande cigaretter.

Det enklaste sättet att undvika skador vid brand är att minst en brandvarnare placeras i varje lägenhet. De ska placeras på ett sådant sätt att brand kan upptäckas tidigt och att sovande personer kan väckas av larmsignalen.

De som fortfarande ej har brandvarnare kan hämta sådan hos Lunkan på Maskinistexpeditionen mellan Lundagatan 44B och 44C vardagar mellan 0730 och 0815.

Om det börjar brinna:

- * **Rädda**
- * **Larma, ring 112**
- * **Släck**

www.brand.stockholm.se

Inför årets MC-säsongs....

...vill jag som vanligt påminna alla som har parkeringsplats på gården vad det är för regler som gäller.

1. Parkering av motorcyklar på gården är bara tillåtet för boende i Marmorn med av Marmorn utfärdat särskilt parkeringstillstånd för motorcyklar

2. Det är tillåtet att med största varsamhet köra in genom grinden. Sen ska motorn stängas av så snart som möjligt och cykeln rullas till anvisad plats

3. Motorcyklarna ska rullas ut på gatan och startas där

4. Mellan kl 22.00 och 07.00 är ingen motortrafik tillåten på gården.

Eftersom vi har kö till MC-platserna så kontakta mig snarast möjligt om du av någon anledning inte längre behöver din MC-plats.

Vi ses!

Katrin Björkegren
katrin.bjorkegren@comhem.se